

ĐẠI HỌC BÁCH KHOA HÀ NỘI
VIỆN CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

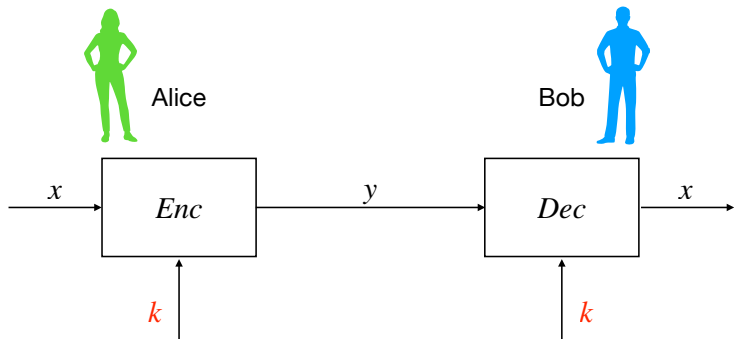
Nhập môn An Toàn Thông Tin

Giới thiệu về Mật Mã Khoá Công Khai

Nội dung

- 1 Vấn đề của hệ mật khóa đối xứng
- 2 Mật mã khóa công khai
- 3 Hàm chữ sập

Mã hoá khoá đối xứng

- Cùng khoá k cho cả việc mã hoá và giải mã;
- Hàm mã hoá và giải mã là tương tự (thậm chí trùng) nhau.

Mã hoá khoá đối xứng

- Thuật toán mã đối xứng AES hay 3DES rất an toàn, hiệu quả, và được dùng phổ biến; tuy nhiên
- Khoá đối xứng k phải được trao đổi an toàn!

Vấn đề của mã khoá khoá đối xứng

- Có n người dùng.
- Lưu trữ các cặp khoá phân biệt rất khó.

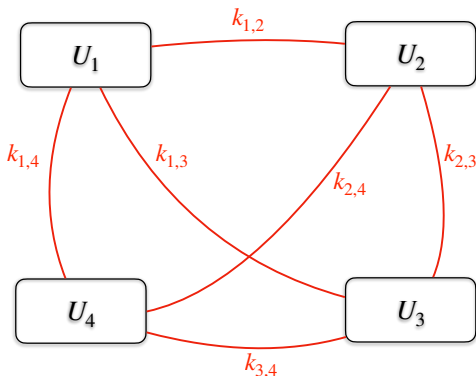

Figure: $O(n)$ khoá cho mỗi người dùng

Vấn đề của mã hoá khoá đối xứng

- Alice và Bob có thể **lừa** nhau;
- Ví dụ: Alice có thể khẳng định rằng cô ấy chưa bao giờ đặt hàng TV trực tuyến từ Bob (anh ấy có thể đã bịa đặt hàng của cô ấy).
- Để ngăn chặn điều này: Tính “không chối bỏ được”.

Nội dung

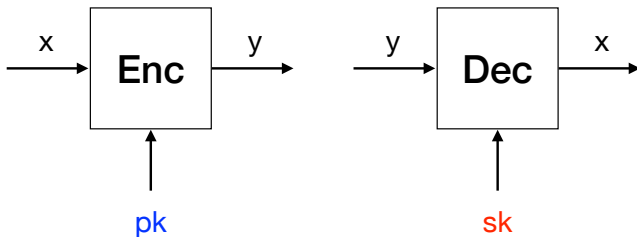
- 1 Vấn đề của hệ mật khóa đối xứng
- 2 Mật mã khóa công khai
- 3 Hàm cửa sập

Mật mã khoá công khai

Whitfield Diffie, Martin Hellman, và Ralph Merkle năm 1976

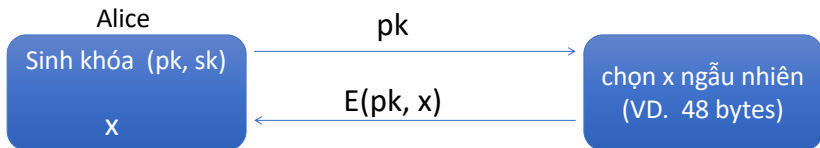

Mật mã khoá công khai

Bob sinh cặp khóa $k = (pk, sk)$ và đưa pk cho Alice.

Ứng dụng: Thiết lập khoá phiên

Ứng dụng không cần tương tác: (VD. Email)

- Bob gửi email được mã hóa với pk_{alice} cho Alice
- Chú ý: Bob cần biết pk_{alice} (quản lý khóa công khai)

Mật mã khoá công khai

Định nghĩa

Một **hệ mật mã khóa công khai** là bộ ba thuật toán

$$(G, \text{Enc}, \text{Dec})$$

trong đó:

- $G()$: thuật toán **ngẫu nhiên** output cặp khóa (pk, sk)
- $\text{Enc}(pk, m)$: thuật toán **ngẫu nhiên** nhận $m \in M$ và output $c \in C$
- $\text{Dec}(sk, c)$: thuật toán **đơn định** nhận $c \in C$ và output $m \in M$ hoặc $\perp$

Tính đúng đắn: Với mọi (pk, sk) sinh bởi G :

$$\forall m \in M : \text{Dec}(sk, \text{Enc}(pk, m)) = m.$$

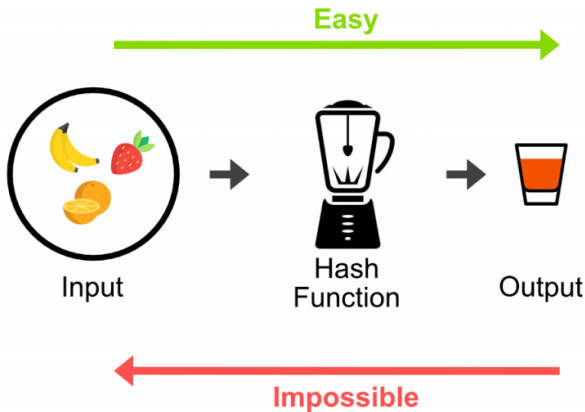
Hàm một chiều

Các hệ mật khoá công khai dựa trên các *hàm một chiều*.

Tính f **đễ**, tính f^{-1} là **khó**!

Hàm một chiều

Source: <https://computersciencewiki.org>

Hàm một chiều

- **Phân tích thừa số nguyên tố** (RSA, ...):
Cho hợp số n , tìm các thừa số nguyên tố của n
(nhân hai số nguyên tố: **dễ**)
- **Logarit rời rạc** (Diffie Hellman, Elgamma, DSA, ...):
Cho a, y và m , tìm x thoả mãn

$$a^x = y \pmod{m}$$

(Tính mũ $a^x \pmod{m}$: **dễ**)

- **Đường cong Elliptic**(EC) (ECDH, ECDSA, ...): tổng quát hoá của bài toán Logarit rời rạc

Độ dài khoá và mức an toàn

Đối xứng	ECC	RSA, DL	Chú ý
64 Bit	128 bit	≈ 700 Bit	an toàn trong ngắn hạn (vài giờ hoặc vài ngày)
80 Bit	160 Bit	≈ 1024 Bit	an toàn trong trung hạn (có thể bị tấn công bởi chính phủ hoặc tổ chức lớn)
128 Bit	256 Bit	≈ 3072 Bit	an toàn trong dài hạn (trừ khi có máy tính lượng tử)

Nội dung

- 1 Vấn đề của hệ mật khóa đối xứng
- 2 Mật mã khóa công khai
- 3 Hàm cửa sập

Hàm cửa sập (Trapdoor functions - TDF)

Định nghĩa

Hàm cửa sập $X \rightarrow Y$ là bộ ba thuật toán hiệu quả (G, F, F^{-1})

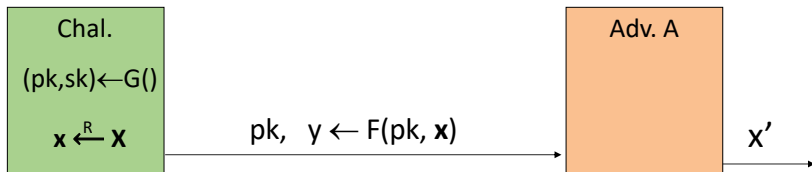
- $G()$: thuật toán **ngẫu nhiên** output cặp khóa (pk, sk)
- $F(pk, \cdot)$: thuật toán **đơn định** định nghĩa một hàm $X \rightarrow Y$
- $F^{-1}(sk, \cdot)$: hàm từ $Y \rightarrow X$ tính nghịch đảo $F(pk, \cdot)$

Cụ thể: $\forall (pk, sk)$ sinh bởi hàm $G()$, ta có

$$\forall x \in X: \quad F^{-1}(sk, F(pk, x)) = x.$$

Hàm cửa sập an toàn

(G, F, F^{-1}) là **an toàn** nếu $F(pk, \cdot)$ là hàm “một chiều”:
có thể tính xuôi, nhưng không thể tính nghịch đảo mà không có sk

Định nghĩa

(G, F, F^{-1}) là TDF **an toàn** nếu với mọi thuật toán hiệu quả A :

$\Pr [x = x']$ là “nhỏ không đáng kể”

Xây dựng mật mã khoá công khai từ TDF

Bắt đầu từ

- (G, F, F^{-1}) là TDF an toàn;
- (Enc_s, Dec_s) là hệ mã hoá đối xứng an toàn trên (K, M, C) ;
- $H : X \rightarrow Y$ là hàm băm.

Ta xây dựng hệ mật mã khoá công khai

(G, Enc, Dec)

với hàm sinh khoá chính là hàm G cho TDF;

Xây dựng mật mã khoá công khai từ TDF

- (G, F, F^{-1}) là TDF an toàn;
- $(\text{Enc}_s, \text{Dec}_s)$ là hệ mã hoá đối xứng an toàn trên (K, M, C) ;
- $H : X \rightarrow Y$ là hàm băm.

$\text{Enc}(\text{pk}, m) :$

$x \leftarrow \$ X, \quad y = F(\text{pk}, x)$
 $k = H(x), \quad c \leftarrow \text{Enc}_s(k, m)$
return (y, c)

$\text{Dec}(\text{sk}, (y, c)) :$

$x = F^{-1}(\text{sk}, y),$
 $k = H(x), \quad m = \text{Dec}_s(k, c)$
return m

Sử dụng không đúng hàm cửa sập

Không mã hóa bằng cách áp dụng F để mã hóa bản rõ:

$Enc(pk, m)$:

return $c = F(pk, m)$

$Dec(sk, c)$:

return $m = F^{-1}(sk, c)$

Vấn đề:

- Đây là hệ mã đơn định: không an toàn !
- Tồn tại nhiều cách tấn công

25
SOICT

VIỆN CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG
SCHOOL OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY

